

ővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.151/2017/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2017. október 11. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2017. május 11. napján kelt 31.B.1767/2016/17. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat előzetes mentesítésben is részesíti.

A Fővárosi Törvényszék az ítéletét nyilvános tárgyalások alapján hozta meg.

A vádlott személyi igazolványának száma magyar állampolgár, anyja neve helyesen:

A felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásánál, az ebből való feltételes szabadságra bocsátásnál és az őrizetben töltött idő beszámításánál az „utólagos” szavakat mellőzi.

A bűnjeljegyzék száma 01010/1387-18/2015.bü.

A bűnügyi költség összegének megjelölése helyesen: 164.949 (százhatvannégyezer-kilencszáznegyvenkilenc) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék a 2017. május 11. napján kihirdetett 31.B.1767/2016/17. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a vádlottat testi sértés büntettének a kísérletében (Btk. 164.§ (1) bek. és (8) bek. I. ford.), ezért őt 1 év 6 hónapi szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést utólagos végrehajtása esetén börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy ez esetben a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Ugyancsak a szabadságvesztés végrehajtásának utólagos elrendelése esetére a vádlott által őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte, rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélettel szemben az ügyész a vádlott terhére, a cselekmény téves jogi minősítése miatt, a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

Az ügyész fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a törvényszék tévedett amikor a tényállás megállapítása körében a vádlott beismerő vallomását a tényállás alapjául minden tekintetben elfogadta. A vádlott azon védekezését ugyanis, miszerint a szűrást a sértett válla

irányába indította, az orvosszakértői vélemény cáfolja. A szakértő véleménye szerint a sérülés képe egy határozott szúrás mutat és a válltájék, valamint a nyaki tájék távolságára figyelemmel „elvétésről” nemigen lehet szó. A szakértő elmondta azt is, hogy a szúrás merőleges irányú volt, a halálos eredmény előidézéshez kis erejű szúrás is elegendő lehetett volna, a támadott testtájéokra figyelemmel annak elmaradása kizárólag a véletlenül múlt, a halál bekövetkezésének lehetőségébe a vádlott belenyugodott. Nem nyert cáfolatot a sértett azon kijelentése sem, hogy a vádlott a cselekmény során a „Megöllek!” kifejezést használta, majd a sértett állapota iránt közömbösséget tanúsítva a helyszínt elhagyta, a mentőket nem értesítette. A vádlott elmeorvos szakértői véleményben is megállapított alacsony frusztrációs toleranciája, a sértetthez való érzelmi kötődése, továbbá a sértettnek a vádlott zsebórája eltűnésével kapcsolatban tanúsított közömbössége olyan túlfűtött érzelmi állapotot eredményezett, melynek hatása alatt a vele szemben flegmán viselkedő sértett halálának lehetőségébe is belenyugodott. A vádlott cselekménye mindezek alapján a Btk. 160.§ (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntette kísérleteként minősítendő, míg az okozott nyolc napon túl gyógyuló sérülés a büntetés kiszabása során súlyosító körülményként értékelendő.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.361/2017/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést alapvetően fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. Eljárási szabályt sértett azonban amikor Z tanúnak a 2015. december 16. napján kelt rendőri jelentésben rögzített nyilatkozatát a bizonyítékok körében értékelte. A rendőri intézkedés során a helyszínen meghallgatott személy jelentésben rögzített nyilatkozatának tartalmi értékelésére - a törvényes figyelmeztetések elhangzásának hiányában - az eljárás során nincs mód. Ezért az ítélet indokolásából kirekesztendő, hogy a megöllek kifejezés elhangzását Z tanúnak a rendőri jelentésben rögzített nyilatkozata cáfolja, ez azonban a tanúnak az eljárás későbbi szakaszában a törvényes figyelmeztetéseket követően tett vallomása figyelembe vételét nem akadályozza. A törvényszék a bizonyítást a szükséges és indokolt mértékben lefolytatta. A megállapított tényállás ugyanakkor hiányos, ezért a Be. 351.§ (2) bekezdés b) pontjában írt okból megalapozatlan. A szakértő a 2017. április 27-i tárgyaláson egyértelműen nyilatkozott arra, hogy a szúrás a halálos eredmény lehetőségét magában hordozta, ennek ellenére az ítéleti tényállásban mindösszesen annyi került rögzítésre, hogy a cselekmény következtében súlyosabb, akár életveszélyes sérülés is kialakulhatott volna. A halálos eredmény bekövetkezésének lehetőségére a tényállás megállapítást nem tartalmaz, ezért annak kiegészítése szükséges. Egyebekben a tényállás hibamentes. A bíróság a bizonyítékok egyenként és összességükben is történő értékelése során számot adott arról, hogy a cselekmény motívumaként miért ismeretlen eredetű okot állapított meg, másrészt arról is, hogy a „Megöllek!” kifejezés elhangzását miért nem látta megállapíthatónak. A mérlegelés körében tett és kellően megindokolt bírói álláspont a másodfokú eljárásban is irányadó. A sértett által elszenvedett sérülés keletkezési körülményeinek, súlyosságának, az erőbehatásnak és a súlyosabb sérülés veszélyének megítélésére a rendelkezésre álló orvosi dokumentumok és az orvosszakértő nyilatkozata kellő alapot biztosít. A megállapított tényállásból a bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a cselekmény minősítése azonban téves. Alappal vetette el az egyenes szándékkal elkövetett emberölés lehetőségét, nem észlelte ugyanakkor, hogy a halálos eredménybe való belenyugvás - az eshetőleges szándék - elemei a vádlotti magatartásban fellelhetők. Az eshetőleges szándékú emberölés kísérletének megítélése kérdésében nem mellőzhető az alanyi és tárgyi oldali ismérvek végigvitele. A motívum kapcsán logikailag indokolt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a cselekményt valamilyen érzelmi ok váltotta ki. Ténykérdés azonban, hogy a vádlott alacsony frusztrációs toleranciával, csökkent impulzuskontrollal jellemezhető személyisége alapot ad arra a következtetésre, hogy a sérelmekre túlfűtötte, kontroll nélkül válaszol. A vádlott és a sértett közti szexuális viszony, a vádlott elkeseredettsége, hogy a sértett hazudott neki az édesapja kilétére vonatkozóan, valamint az érzelmi szálak sérülésével járó zsebóra eltűnés olyan érzelmileg túlfűtött állapotot generálhatott, mely -

személyiségjegyeiből is adódóan - a cselekmény idején vele flegmán viselkedő, neki hátat fordító sértett bántalmazásában csúcsosodott ki. Indulata az adott időpontban kiterjedt arra is, hogy a sértett akár halálos kimenetelű sérülést szenvedjen el, ennek lehetőségébe belenyugodva cselekedett. Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben is, hogy az ölési szándékot az elkövetéshez hasznát kés paramétereire figyelemmel is elvetendőnek tartotta. E következtetés kizárólag akkor lenne levonható, ha a vádlott a kést eleve azzal a szándékkal vette volna magához, hogy azt személy elleni erőszakos támadásra használja. Erről azonban szó sincs. A vádlott a kést nem e célból tartotta magánál, nem mérlegelte előzetesen, hogy milyen eszköz a legalkalmasabb az élet kioltására, azt az eszközt használta ami éppen nála volt és, amiről megállapítható, hogy kis erejű szúrás esetén is alkalmas az élet kioltására. A kérdés eldöntésénél meghatározó jelleggel bír a támadott testtájék vizsgálata. Az orvosszakértői vélemény és az orvosi dokumentáció alapján egy határozott szúrás állapítható meg (egy szúracsatorna, ugyanazon nyomvonalon kimenettel). Csúszásra, elcsúszásra utaló jel nem tapasztalható. A szakértő kijelentette azt is, hogy a válltájék és a nyaki tájék távolságára figyelemmel elvétéséről nemigen lehet szó. A szúrás merőleges irányú volt, így a támadott testtájék minősége okán fennállt a halál bekövetkezésnek reális lehetősége, melynek elmaradása kizárólag a véletlenül múlt. A verőér sérülése közvetlen életveszélyes sérülést generált volna. A bíróság helyesen rögzítette, hogy az általános élettapasztalat és minimális anatómiai ismeretek mellett is köztudott, hogy a nyakon futó ütőér megszúrása, megsértése az azonnali vérvesztés következtében életveszélyes, illetve halálos eredménnyel is járhat. A jelen esetben a szúrás sértette a külső juguláris vénát, valamint több kisebb visszértörzset is. Tehát csak és kizárólag a véletlenül múlt, hogy a nyaki verőér falán sérülést nem ejtett. Mindezekből az a következtetés vonandó le, hogy a vádlott szándéka ugyan valóban nem irányult direkt módon az élet kioltására, azonban az elkövetés eszközére, a támadott testtájéka és a támadás módjára figyelemmel a halálos eredmény bekövetkeztének elmaradása csak a véletlenül múlt. A vádlott a halál bekövetkezésének lehetőségébe belenyugodott, így terhére a Btk. 160.§ (1) bekezdésébe ütköző eshetőleges szándékkal elkövetett emberölés büntetnének kísérlete róható. A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket a bíróság helyesen vette számba, azonban nem megfelelő súllyal értékelte. A kiszabott szabadságvesztés mértéke a cselekmény tárgyi súlyára, súlyosabb minősülésére figyelemmel eltúlzottan enyhe. Az élet ellen irányuló késes támadás esetén a büntetés felfüggesztése a szankciót súlytalanná teszi. Ezért a szabadságvesztés tartamának felemelése, a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezés mellőzése és mellékbüntetésként közügyektől eltiltás alkalmazása indokolt. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 361.§ (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen - melyen az ügyész részt vesz - a Fővárosi Törvényszék 31.B.1767/2016/17. számú ítéletét a Be. 372.§ (2) bekezdése alapján változtassa meg. Az indítványban írtak szerint a tényállást egészítse ki, a minősítést helyesbítse, a büntetést súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A másodfokú nyilvános ülésen jelenlévő ügyész az ügyészi fellebbezést továbbra is fenntartva, az írásbeli indítványában írtakkal egyezően szólalt fel.

A védő perbeszédében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt. Megítélése szerint a tényállás felderített, hiánytalan, változtatására nincs ok. Kifogásolta, hogy az ügyészi fellebbezés figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, miszerint a cselekmény motívuma tekintetében ítéleti bizonyossággal állást foglalni nem lehet. A „Megöllek!” kifejezés használata ugyan valóban utalhatna ölési szándéka, ennek elhangzása azonban a bizonyítási eljárás során igazolást nem nyert. Az e kifejezés használatát és a kés többszöri ki-be húzását állító, a szakértői véleménnyel is szemben álló, következtelen, anyagi érdekektől vezérelt sértetti vallomást az elsőfokú bíróság alappal vetette el. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a szakértői vélemény ugyan a céltévesztés lehetőségét kizárta, dulakodás közben azonban ez előfordulhat, így a nyaki terület

valójában nem a vádlott által célzott, hanem a talált terület volt. Kiemelte azt is, hogy a verekezés kezdetén a vádlottnál nem volt kés, a sértettet pusztá kézzel ütötte tarkón. Csak a dulakodás későbbi szakaszában vette elő a kisméretű, gyenge kialakítású, az ölésre nem kifejezetten alkalmas kést. Mindezek alapján tehát a cselekmény testi sértésként történő minősítésére törvényesen került sor. Az ügyészi fellebbezést a súlyosításra irányulóan sem osztotta. Súlyosító körülmény hiányában a látható megbánást mutató, feltáró beismerő vallomást tevő, büntetlen előéletű, rendezett életvitelű, egyetemista vádlott esetében a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása a vádlott életének teljes tönkretételéhez vezetne és a büntetési célokkal ellentétes hatást váltana ki, melyre figyelemmel a kiszabott büntetés súlyosítása a minősítés esetleges megváltoztatása esetén sem lehet indokolt.

A vádlott az ügy érdemében felszólalni nem kívánt. A személyi körülményei kapcsán úgy nyilatkozott, hogy azokban az elsőfokú ítéletben írtakhoz képest változás nem történt. A Fővárosi Ítéltábla vádlott személyazonosító igazolványának ellenőrzése során megállapította, hogy annak szám megváltozott, jelenleg:

Az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy cselekményét megbánta, senkinek az életét kioltani nem akarta.

A vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezés alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 2017. május 11. napján kelt 31.B.1767/2016/17. számú ítéletét a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző eljárással együtt, teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat alapvetően betartotta. A Be. 373.§ (1) bekezdés I-IV. pontjaiban rögzített, az ítélet hatályon kívül helyezését vezető abszolút eljárási szabálysértést nem észlelt, ilyenre a felek sem hivatkoztak. A tárgyalás megnyitását követően a tanács tagjai, az ügyész, a jegyzőkönyvvezető és a védő neve közlésének (Be. 281.§ (1) bek.), majd a felek és a sértett Be. 283.§-ában rögzített indítványtételi jogára történő kioktatásának elmulasztásában, majd a nyolc napos tárgyalási időköz túllépése ellenére a felek Be. 287. § (5) bekezdésében rögzített indítványtételi jogára történt kioktatásának, végül az ügyész perbeszédet követően a sértetti felszólalás lehetősége biztosításának (Be.316.§) elmulasztásában megnyilvánuló eljárási szabálysértéseknek az ügy érdemére, a bűnösség megállapítására, a büntetés kiszabására kihatása nem volt. A bizonyítás törvényességével kapcsolatos szabályoknak megfelelt. A vádlott, A. tanú és a szakértő figyelmeztetése perrendszerűen megtörtént a figyelmeztetések és az arra adott válaszok a jegyzőkönyvekben rögzítésre kerültek.

A Be. 75.§ (1) bekezdésében rögzített ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A vád tárgyává tett cselekmény elbírálásához szükséges bizonyítékokat beszerezte. A vádlott kihallgatását követően tanúként hallgatta ki A sértettet, az eljárás korábbi szakaszában tett vallomásait a Be. 297.§ (1) bekezdésének megfelelően a szükséges körben a tárgyalás anyagává tette, az ellentmondásokat feltárta, feloldásukat megkísérelte. A vádlottat és a sértett tanút szembesítette. A mozgáskorlátozottsága miatt a tárgyaláson való személyes megjelenésben súlyos fokban akadályozott Z tanú nyomozás során tanúként tett vallomását a Be. 296.§ (1) bekezdés a) pontja alapján törvényesen olvasta fel. A bűncselekmény eszközeként lefoglalt kést bírói szemle keretében a Be. 303.§ (1) bekezdése szerint a tárgyaláson felmutatta, a releváns okirati bizonyítékokat a Be. 301.§-ával összhangban ugyancsak maradéktalanul a tárgyalás anyagává tette, azokkal kapcsolatban az észrevételezés lehetőségét biztosította.

A bizonyítékokat ítéletének indokolásában iratszerűen megjelölte, majd okszerűen, az ésszerűség és a logika követelményeinek megfelelően, a Be. 78.§ (3) bekezdésében írtak szem előtt tartásával, egyenként és összességükben is értékelte.

A részben mérlegelés útján megállapított tényállás azonban hiányos. Nem tartalmazza a vádlott és a sértett fizikai adottságaira vonatkozó, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás során egyébként helyesen feltárt tényeket, a szűrés irányával kapcsolatos a vádlott elsőfokú bíróság által is elfogadott vallomásában szereplő tudati tényeket, a bűncselekmény eszközének pontos leírását továbbá - amint arra a fellebbviteli főügyészség is rámutatott - az életveszély fogalmát kitöltő tények rögzítését, így az ítélet a Be. 351.§ (2) bekezdés b) pontjának II. fordulatában írt okból részben megalapozatlan. Miután azonban e hiányosságok az iratok tartalma alapján maradéktalanul orvosolhatók, a megalapozatlanság a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú eljárásban is kiküszöbölhető volt az alábbiak szerint:

A tényállást annak első bekezdését követően az ítélőtábla a vádlott és A tanú tárgyalás során tett vallomásai (31.B.1767/2016/5. jkv. 4.o első bek. és 7. o. második bek.), valamint a terheltről készült igazságügyi orvosek szakértői lelet és vélemény (nyom.ir. 287.o) adatai alapján azzal egészíti ki, hogy:

„A vádlott 193 cm magas, testsúlya 80 kg, míg A sértett 178 cm magas és 69 kg testsúlyú volt.”

A tényállás második bekezdésének harmadik mondatát az elsőfokú bíróság által is elfogadott vádlotti vallomás (31.B.1767/2016/5. 3.o) és a lefoglalt kés paraméterei alapján kiegészíti és a tényállást akként rögzíti, hogy:

„Az ütéstől a sértett az ágyra esett, majd szembefordult a vádlottal és közöttük dulakodás alakult ki. A dulakodás során a vádlott kivett a táskájából egy 7,5 cm pengehosszúságú és 1 cm pengeszélességű, gyenge kiviteli, vékony pengéjű, hegyben végződő konyhai kést, és azzal kis-közepes erővel a sértett válla irányába szúrta. A szűrés a sértett nyakának bal oldalát érte.”

A tényállást az ítélet 3. oldal második bekezdésének utolsó mondatát az orvosszakértői vélemény és az orvosszakértő tárgyaláson tett nyilatkozata alapján kiegészíti, helyesbíti és akként rögzíti, hogy:

„Figyelemmel az elszenvedett sérülés anatómiai elhelyezkedésére és annak jellegére, a sérülést létrehozó erőbehatás módjára és nagyságára, valamint az elkövetéshez használt eszköz fizikai paramétereire, a külső juguláris véna teljes keresztmetszetét érintő sérülés okozása esetén közvetett, míg a sértett véna mellett közvetlenül futó nyaki verőér sérülése esetén közvetlen életveszéllyel járó - időszerű és szakszerű orvosi beavatkozás hiányában - a sértett halához vezető sérülés okozásának a reális lehetősége is fennállt. A súlyosabb eredmény azért nem következett be, mert a kés az azokhoz szükséges testterületet tizedmilliméterekkel elkerülte.”

A fenti módosításokkal a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének a szükséges körben eleget tett. A Be. 258.§ (3) bekezdés d) pontjában írtaknak megfelelően iratszerűen adott számot valamennyi bizonyítékról. Ismertette a vádlott védekezését, bemutatta a sértett vallomásait és azok alakulását. Ítéletének 4-5. oldalán részletesen beszámolt arról

is, hogy az idő előre haladtával egyre részletesebb és szélesebb körű sértetti előadással szemben a tényállást miért a vádlott beismerő vallomására és az azt alátámasztó további bizonyítékokra, a sérüléseket rögzítő orvosi iratokra, az elmeorvos és orvosszakértői véleményekre, valamint a szemle jegyzőkönyvre alapította. Megállapításaival az ítélőtábla is egyetértett. Z tanú vallomására figyelemmel helytálló érveléssel vetette el a sértettnek a „Megöllek!” kifejezés használatával kapcsolatos, a vádlotti előadással, de a sértett első kihallgatása során tett vallomásával is ellentétes nyilatkozatát. A másodfokú bíróság nem osztotta maradéktalanul a fellebbviteli főügyészségnek a rendőri jelentés bizonyítékként történő értékelését kifogásoló okfejtését. Tény, hogy a terhelt és a tanúk rendőri jelentésben rögzített vallomása bizonyítékként nem használható fel, a jelen esetben azonban a bizonyítékot nem az képezi, hogy Z mit mondott el az őt meghallgató rendőröknek, hanem valójában az, hogy mit nem, mellyel kapcsolatban a rendőri jelentés értékelésének eljárásjogi akadálya a másodfokú bíróság megítélése szerint nincs. Itt szükséges utalni arra is, hogy a cselekmény indulati jellege okán a „Megöllek!” kifejezés használata nem perdöntő jelentőségű, de az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos mérlegelő tevékenységét és annak eredményét a fellebbviteli főügyészség már maga sem vitatta.

A törvényszék az irányadó tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen került sor a cselekmény jogi minősítésére is. Az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető Jogegységi Határozatban írtak szerint az életveszélyt okozó testi sértés (a jelen ügyben annak kísérlete), illetve az emberölés büntette kísérletének elhatárolása - minthogy az említett bűncselekmények mindegyike szándékos elkövetési magatartással valósul meg - az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhet. Az élet elleni cselekmény esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik. Ezzel szemben az életveszélyt okozó testi sértés, valamint a halált okozó testi sértés esetében a szándék csupán sérülés előidézésére irányul. Az életveszélyt okozó testi sértésnél a szándék kiterjedhet az eredményre, de lehetséges e vonatkozásban a gondatlanság is. Az emberölésre, illetőleg a testi sértésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni. Az e körben releváns alanyi és tárgyi ismérvek vizsgálatát a már hivatkozott jogegységi határozat 2. pontjában írtaknak megfelelően az elsőfokú bíróság maradéktalanul elvégezte és azokból alappal következtetett a vádlott - akár eshetőleges - ölési szándékának hiányára. Az ügyészi fellebbezésben kifejtett és a fellebbviteli főügyészség átiratában is fenntartott jogi álláspont önmagában helytálló, azonban az elsőfokú ítéleti tényállás hiányosságára visszavezethetően téves ténybeli alapokon nyugszik, amikor pusztán a sérülés képéből és az orvosszakértő egy határozott nyaki szúrást megállapító véleményéből - alaptalanul sértetti passzivitást feltételezve - eshetőleges ölési szándékra vont következtetést. Figyelmen kívül hagyta ugyanis, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységének eredményeként az ítéleti tényállását a sértetti előadással szemben a vádlott feltáró jellegű, bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomásra alapította. A másodfokú bíróság által ennek megfelelően kiegészített és helyesbített, a másodfokú eljárás során irányadó tényállás szerint a szúrásra dulakodás közben, a vádlott nem cáfolható szándéka szerint nem a nyaki tájékra irányzottan került sor. A sérülés képe nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a dulakodás közben a váll felé indított szúrás, akár a sértett vagy a terhelt elmozdulása okán érte a nyakat, így a köztudomásúan életfontos szerveket tartalmazó nyaki tájékra leadott célzott szúrás ténye nem igazolható, ennek hiányában a halálos eredmény lehetőségének előrelátására és az abba való belenyugvásra megalapozott következtetés nem vonható. Az orvosszakértő tárgyaláson tett azon kijelentése pedig, miszerint a váll és a nyaki tájék távolsága okán elvétésről nem lehet szó, olyan a szakértői kompetencián túlterjeszkedő, személyes álláspont, mely szakvéleményként, ekként bizonyítékként nem értékelhető. Az elkövetés további körülményei, a bántalmazás eszköz nélkül történő megkezdése, az egy rendbeli szúrás, az eszköz fizikai

jellemzői, kivétel nélkül a testi sértési szándékra utalnak, de a komolyabb sérülés hiányára és a sértett szúrását követően is aktív, a vádlottat távozásra kényszerítő magatartására figyelemmel az ölési szándékra, vagy a halálos eredménybe való belenyugváásra a mentők értesítésének elmulasztásából sem vonható következtetés. Ítéleti bizonyossággal csak az állapítható meg, hogy a vádlott a sérülés okozását kívánva cselekedett. A dulakodás közben, hegyben végződő 7,5 cm pengehosszúságú késsel a sértett válla-felsőteste irányába kis-közepes erővel leadott, határozott szúrás kapcsán azonban a súlyosabb, akár életveszélyes eredménnyel járó sérülés okozásának reális lehetőségét (a célzottól eltérő életfontos testtájék, illetve szervek, érzékszervek megsértésének lehetőségét) fel kellett ismernie, ezek elmaradása millimétereken múlt. A cselekménynek a Btk. 164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntetése kísérleteként történő minősítése tehát törvényes. A vádlottnak számolnia kellett azzal az adott helyzetben, hogy akár életveszélyes sérülést is okozhat, amely feltételektől függően a halál bekövetkezésének reális lehetőségét is szükségszerűen felveti. Ez utóbbi lehetőség megállapítása nem az emberölés, hanem az életveszélyt okozó testi sértés feltétele.

A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket a törvényszék alapvetően helyesen tárta felé és a súlyuknak megfelelően értékelte. Utalni kell azonban arra, hogy az eredményt el nem érő, de ténylegesen 8 napon túl gyógyuló sérülés okozása súlyosító körülményként ugyan nem értékelhető, de a kísérlet enyhítő hatását csökkenti. (56/2007.BK. vélemény III.1.).

A cselekmény kísérleti szakban rekedésére, a vádlott büntetlen előéletére, rendezett életvitelére, beismerésére továbbá látható megbánására figyelemmel helyesen került sor a Btk. 82.§ (1) bekezdésében és a (2) bekezdés c) pontjában rögzített enyhítő rendelkezések alkalmazására. Az így kiszabott 1 év 6 hónap szabadságvesztés nemét és mértékét tekintve a Btk. 80.§ (1) bekezdésében rögzített büntetéskiszabási elveknek megfelelő, a Btk. 79.§-ában írt büntetési célok elérésére alkalmas. A súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés a cselekmény változatlan minősülése mellett eredményre nem vezethetett.

A már hivatkozott büntetéskiszabás körülményekre figyelemmel alappal következtetett az elsőfokú bíróság arra is, hogy a cselekményét megbánó, büntetlen előéletű, a büntető törvényekkel összeütközésbe azóta sem kerülő, életpályája elején álló, tanulmányokat folytató vádlott esetében a büntetési célok a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetők. Így a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásának a Btk. 85.§ (1) bekezdése alapján történt felfüggesztése helyes és a Btk. 85.§ (2) bekezdésében írtakkal összhangban álló a próbaidőnek a kiszabott szabadságvesztés mértékét kevéssel meghaladó két évben történő megállapítása is.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára és az őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó ítéleti rendelkezések törvényesek. A végrehajtás utólagos elrendelésére való utalás azonban pontosításra szorult. A próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának utólagos elrendelése ugyanis nem anyagi jogi, hanem eljárásjogi fogalom, mely a Be. 572.§-ában rögzített különleges eljárásra utal. A végrehajtási fokozatra, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára és az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezések pedig nem csak ezen különleges eljárásban, hanem a szabadságvesztés végrehajtás elrendelésének valamennyi esetében irányadók.

Észlelte ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása ellenére az előzetes mentesítés lehetőségét a 8/2015. (IV.17.) AB határozatban írtak ellenére hivatalból vizsgálni elmulasztotta. E vizsgálatot a másodfokú bíróság elvégezte. Az ítélkezési gyakorlat szerint az érdemesség vizsgálata során az elkövető személyiségét, életvitelét, a

bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és indítékát összevetve kell állást foglalni. A cselekmény érzelmi, indulati jellegére, a büntetlen előéletű vádlott azóta is kifogástalan életvitelére és látható megbánására figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla - a cselekmény nagyobb tárgyi súlya ellenére - az életpályája kezdetén álló vádlottat az előzetes mentesítésre érdemesnek találta és a Btk. 102.§ (1) bekezdése alapján a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól előzetesen mentesítette. Utalni kell azonban arra, hogy újabb bűncselekmény elkövetése esetén a mentesítés nem terjed ki azokra a büntetőjogi jogkövetkezményekre, melyeket a büntető törvény a korábbi elítéléshez fűz, és a hatályát veszti akkor is, ha utóbb a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelik. (Btk. 98.§ (3) bek. és 102.§ (2) bek.)

A bűncselekmény eszközének elkobzására, továbbá a sértett tulajdonát képező bűnjeltek sértettnek történő kiadására, a fennmaradó értéktelen bűnjeltek megsemmisítésére és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések az ítéletben hivatkozottak szerint ugyancsak törvényesek.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 2017. május 11. napján kelt 31.B.1767/2016/17. számú ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta - a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette - az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit a tényállás helyesbítése mellett, a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Be. 258.§ (1) bekezdés e) pontja alapján az ítélet bevezető részében a tárgyalások nyilvános jellegét feltüntette. A vádlott személyi adatait (anyja nevét, személyazonosító igazolványának számát) pontosította, állampolgárságát a Be. 258.§ (2) bekezdés b) pontja alapján a Be. 117.§ (1) bekezdésére figyelemmel feltüntette, a részben számmal részben betűvel megjelölt bűnügyi költséget számmal és betűvel is megjelölte, a bűneljegyzék számát helyesbítette.

Budapest, 2017. év október hó 11. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szalai Géza s.k.. Sárecz Szabina Martina s.k.
előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2017. május 11. napján kelt 31.B.1767/2016/17. Számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.151/2017/5. számú ítélete folytán 2017. év október hó 11. napján jogerős és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2017. év október hó 11. napján

dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

tisztviselő